

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023- 4 (4)16/MB

Warszawa, dnia 10 marca 2016 r.

DECYZJA DIH - IV/ 5 /2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp. nr BN.8361.290.2014.JK z dnia 11 grudnia 2015 r., na podstawie której na przedsiębiorcę Tomasza Leśniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P. „LE-GUM” Tomasz Leśniak w Skwierzynie w punkcie handlowym Market Budowlany PSB Mrówka, ul. 2 Lutego 9 w Skwierzynie, nałożono karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwóch tysięcy zł) za niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 w związku z art. 25 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 r., poz. 915), w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i § 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży (Dz.U. z 2015 r., poz. 568), tj. z uwagi na to, że na wywieszce lub w innej formie dostępnej dla kupującego (artykułach chemii gospodarczej) nie uwidoczniiono cen jednostkowych, w sposób określony w § 3 ust. 1 i § 8 i ww. rozporządzenia, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach od 1 do 7 października 2015 r. inspektorzy reprezentujący Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp. przeprowadzili kontrolę w Markecie Budowlanym PSB Mrówka w Skwierzynie przy ul. 2 Lutego 9, należącym do przedsiębiorcy Tomasza Leśniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P. „LE-GUM” Tomasz Leśniak w Skwierzynie, zwanego dalej: „stroną postępowania” albo „stroną”. Stosownie do art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 584 z późn.zm.), zwanej dalej: „ustawą o sdg”, kontrola

została poprzedzona zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli, które zostało doręczone przedsiębiorcy w dniu 21 września 2015 r.

W ramach postępowania kontrolnego inspektorzy reprezentujący Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp., zwanego dalej: „Lubuskim WIIH” albo „organem pierwszej instancji”, sprawdzali m.in. przestrzeganie przepisów dotyczących uwidaczniania cen oferowanych towarów.

W toku kontroli stwierdzono, że w miejscu sprzedaży nie wykonano obowiązków uwidocznienia cen jednostkowych w odniesieniu do artykułów chemii gospodarczej, stanowiących około 9,7% według objętości i masy całego asortymentu oferowanych do sprzedaży towarów. Stanowiło to naruszenie art. 4 ust. 1 ww. ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2014 r., poz. 915), zwanej dalej: „ustawą o informowaniu o cenach towarów i usług” oraz § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży (Dz. U. z 2015 r. poz. 568), zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Finansów”, obowiązującego w toku kontroli, w związku z art. 25 ww. ustawy.

Pismem z dnia 2 listopada 2015 r. Lubuski WIIH poinformował przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług w związku z niedopełnieniem obowiązków uwidocznienia cen jednostkowych przy towarach w miejscu sprzedaży detalicznej. W ww. zawiadomieniu poinformowano stronę postępowania o możliwości zapoznania się z aktami, składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, a także wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ponadto Lubuski WIIH zwrócił się do przedsiębiorcy o przekazanie informacji o wielkości osiągniętych obrotów i przychodu.

Ww. informacje przedsiębiorca przekazał pismem z dnia 6 listopada 2015 r., z których wynikało, że należy on do małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy o sdg.

W dniu 11 grudnia 2015 r. Lubuski WIIH na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23), zwanej dalej: „Kpa”, wydał decyzję nr BN.8361.290.2014.JK, na podstawie której nałożono na przedsiębiorcę Tomasza Leśniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P. „LE-GUM” Tomasz Leśniak w Skwierzynie w karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwa tysiące zł) za niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 w związku z art. 25 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i § 8 rozporządzenia Ministra Finansów tj. z uwagi na to, że na wywieszce lub w innej formie dostępnej dla kupującego nie uwidoczniono cen jednostkowych, w sposób określony w § 3 ust. 1 i § 8 ww. rozporządzenia. Decyzja została doręczona stronie w dniu 15 grudnia 2015 r.

W dniu 11 stycznia 2016 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów otrzymał, za pośrednictwem Lubuskiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji.

W odwołaniu strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia, ewentualnie o wymierzenie kary administracyjnej w wysokości nie

wyższej aniżeli 100 zł, zarzucając rozstrzygnięciu Lubuskiego WIIH naruszenie art. 6, 7, 8 i 77 § 1 Kpa w następstwie czego niewłaściwie zastosowano regulację art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług poprzez nałożenie kary niewspółmiernie nieproporcjonalnej i rażąco wygórowanej w stosunku do wskazanego przez organ pierwszej instancji uchybienia, które zdaniem strony, w istocie miało drobny charakter i nie spowodowało skarg konsumentów, a tym samym naruszenia ich praw.

Pismem z dnia 14 stycznia 2016 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia i w związku z powyższym, w ramach nadzoru, jest uprawniony do przeprowadzenia niniejszego postępowania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, a w przypadku obniżki ceny uwidacznia się także informację o przyczynie jej wprowadzenia.

Ceną jednostkową towaru w świetle art. 3 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy jest cena ustalona za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

W związku z brakiem przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, aktem prawnym obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r. (a więc także w trakcie kontroli) było, zgodnie z art. 25 ww. ustawy, rozporządzenie Ministra Finansów.

Powołane rozporządzenie w § 3 ust. 1 stanowi, że towary oferowane kupującym w miejscu sprzedaży opatruje się wywieszkami zawierającymi informacje wskazujące ich nazwy handlowe, ceny oraz jednostki miar, do których odnoszą się uwidocznione ceny. Z kolei § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia wskazuje, że cena jednostkowa uwidoczniona przy towarze na wywieszce lub w innej formie dostępnej dla kupującego powinna dotyczyć ceny za:

- 1 litr lub 1 metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 1 kilogram lub 1 tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 1 metr lub 1 metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 1 sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Niezrealizowanie obowiązku polegającego na uwidocznieniu cen jednostkowych powoduje – zgodnie art. 6 ww. ustawy – nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł, a jeżeli przedsiębiorca nie wykonał ww. obowiązków, co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy – zgodnie z art. 6 ust 2. ww. ustawy – wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu cenach towarów i usług, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Kontrola przeprowadzona w Markecie Budowlanym PSB Mrówka przy ul. 2 Lutego 9 w Skwierzynie, należącym do przedsiębiorcy Tomasza Leśniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P. „LE-GUM” Tomasz Leśniak w Skwierzynie wykazała, że nie wykonano obowiązków uwidocznienia cen jednostkowych w miejscu sprzedaży detalicznej produktów chemii gospodarczej, stanowiących ok. 9,7% (według objętości i masy) całego asortymentu towarów oferowanych do sprzedaży w placówce.

Inspektorzy reprezentujący Lubuskiego WIIH prawidłowo stwierdzili, że taki stan faktyczny stanowił naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oraz § 3 ust. 1 i § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów, w związku z art. 25 ww. ustawy. Tym samym nałożyli na przedsiębiorcę karę pieniężną, stosownie do dyspozycji art. 6 ust. 1 ww. ustawy.

W odwołaniu od decyzji nr BN.8361.290.2014.JK z dnia 11 grudnia 2015 r. strona postępowania przyznała, że ww. wyroby nie były prawidłowo oznakowane, ale jednocześnie zarzuciła niewłaściwe zastosowanie regulacji art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oraz naruszenia art. 6, 7, 8 i 77 § 1 Kpa, następstwem czego było nałożenie kary niewspółmiernie nieproporcjonalnej i rażąco wygórowanej w stosunku do wskazanego przez organ uchybienia, które, w ocenie strony postępowania, miało drobny charakter i nie spowodowało skarg konsumentów, a tym samym naruszenia ich praw.

Prezes UOKiK wskazuje, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ustalając wysokość kary pieniężnej Lubuski WIIH uwzględnił kryteria wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj.: stopień naruszenia

obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu. Organ pierwszej instancji uznał, iż nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych nie zapewniło konsumentowi jednoznacznej oraz niebudzącej wątpliwości informacji o wysokości tych cen. Konsument nie miał tym samym możliwości samodzielnego zapoznania się z danymi dotyczącymi ceny jednostkowej towaru, która jest ważnym elementem informacyjnym, ponieważ umożliwia konsumentom dokonanie oceny i porównanie cen między produktami poszczególnych marek i tym samym dokonania świadomego wyboru. Lubuski WIIH wziął również pod uwagę, że brak cen jednostkowych dotyczył wyrobów chemii gospodarczej stanowiących ok. 9,7% według objętości i masy całego asortymentu oferowanych do sprzedaży towarów i uznał, że zakres naruszenia obowiązków przedsiębiorcy był znaczny.

Ustalając wysokość kary organ pierwszej instancji wziął również pod uwagę, że strona po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o informowaniu o cenach. Ponadto Lubuski WIIH ocenił także przedłożoną przez stronę dokumentację w zakresie przychodów za okres od stycznia do września 2015 r., zaliczając ją do grupy małych przedsiębiorców, zgodnie z ustawą o sdg.

Biorąc więc pod uwagę ww. kryteria, ustalenia kontroli oraz uwzględniając fakt, że górna granica wymiaru kary w przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o cenach towarów i usług wynosi 20 000 zł, organ pierwszej instancji uznał, że w sprawie uzasadnione jest nałożenie na przedsiębiorcę na podstawie przepisu art. 6 ust. 1 ww. ustawy kary pieniężnej w wysokości 2 000 zł (słownie: dwóch tysięcy złotych).

Podsumowując, w ocenie Prezesa UOKiK, Lubuski WIIH prawidłowo wziął pod uwagę wszystkie przewidziane w ustawie o informowaniu o cenach towarów i usług kryteria wymiaru kary nakładanej na podmiot naruszający przepisy. Pomocniczo wskazać przy tym należy, że w myśl art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.U.UE.L.1998.80.27) nakładane kary pieniężne powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

W odwołaniu strona zarzuca Lubuskiemu WIIH naruszenie art. 6 i 7 Kpa, wskazując iż biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji BN.8361.290.2014.JK z dnia 11 grudnia 2015 r. oraz protokołu kontroli organ pierwszej instancji, nie podjął wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Odnosząc się do ww. zarzutów strony postępowania Prezes UOKiK wskazuje, iż przepisy art. 6 i 7 Kpa stanowią ogólne zasady postępowania administracyjnego, zgodnie z którymi organ administracji publicznej – tu: Lubuski WIIH – ma obowiązek działania w oparciu o obowiązujące przepisy, a także stać na straży praworządności. Z urzędu lub na wniosek stron powinien podejmować wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Wynikająca z tego przepisu tzw. zasada prawdy obiektywnej polega na zobowiązaniu organu do podejmowania wszelkich kroków,

niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego sprawy, który będzie zgodny ze stanem rzeczywistym. Oznacza to m.in., iż dokonując rozstrzygnięcia sprawy organ nie może poprzestać na dowodach dostarczonych przez stronę postępowania, ale również podejmować z urzędu działania mające na celu zebranie materiału dowodowego w sprawie, wyjaśniającego wszystkie okoliczności faktyczne.

Oceniając spełnienie tych wymogów Prezes UOKiK odnotowuje, że organ pierwszej instancji przed wydaniem decyzji przeprowadził kontrolę, w czasie której jednoznacznie stwierdził, że w miejscu sprzedaży nie wykonano obowiązków uwidocznienia cen jednostkowych w odniesieniu do artykułów chemii gospodarczej, stanowiących około 9,7% według objętości i masy całego asortymentu oferowanych do sprzedaży towarów, co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, z faktem tym, którego nie kwestionuje przedsiębiorca, wiąże się z kolei zastosowanie przez Lubuskiego WIIH art. 6 ww. ustawy i nałożenie kary pieniężnej.

W odwołaniu przedsiębiorca zwraca uwagę, iż przez Lubuski WIIH błędnie przyjął 4 września 2009 r., jako datę rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej zamiast 4 września 1989 r. Prezes UOKiK przyznaje w tym zakresie racje stronie, tym niemniej fakt ten nie ma wpływu na rozstrzygnięcie jakie podjął organ pierwszej instancji. Jak wynika z materiału zgromadzonego w sprawie data rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej przez stronę uwzględniona została przy ocenie dotychczasowej jej działalności i uznana została za okoliczność niemającą wpływu na zmniejszenie wymiaru kary (znajdujący się w aktach sprawy Protokół z posiedzenia Komisji powołanej zgodnie z Zarządzeniem nr 11 Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp. z dnia 25 września 2014 r. wraz z wnioskami BN.8361.290.2015 z dnia 7 grudnia 2015 r.).

Dodatkowo strona podnosi, że wydając zaskarżoną decyzję organ pierwszej instancji pominął kluczowe dla jej działalności fakty, tj. że otwarcie kontrolowanego marketu nastąpiło 8 sierpnia 2014 r., a do tego dnia strona postępowania jako przedsiębiorca nie miała styczności z produktami, wobec których wymagane byłoby stosowanie ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług.

Prezes UOKiK nie przychyła się w tym zakresie do argumentacji strony, zwracając uwagę, że każdy przedsiębiorca jest zobowiązany do spełniania określonych przepisami prawa warunków wykonywania prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej (art. 18 ustawy o sdg). Ponosi on odpowiedzialność za podejmowane czynności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, a do jego obowiązków należy zapoznanie się z aktualnymi przepisami w zakresie prowadzonej działalności, jak również zastosowanie ich w praktyce. Nie ma też znaczenia okoliczność, na którą powołuje się strona postępowania dotycząca specyfiki działalności gospodarczej, jaką zaczęła prowadzić od sierpnia 2014 r. Jak wynika z art. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług sposób informowania o cenach towarów i usług jest jednolity i nie ma jest uzależniony od specyfiki konkretnej branży, ale ma charakter powszechny i dotyczy, co do zasady, miejsc sprzedaży wszystkich towarów i usług.

Oceniając aktywność organu pierwszej instancji odnośnie dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego strona postępowania zarzuca Lubuskiemu WIIH, że nie podjął on żadnych

czynności wyjaśniających zasady systemu wytwarzania oznaczeń towarów w kontrolowanej placówce, a w szczególności zakwestionowanych oznaczeń cenowych oraz ewentualnego wpływu prawidłowości danych funkcjonujących w systemie czy też błędu ludzkiego.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK zauważa, że wystarczającą przesłanką do zastosowania art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług oraz nałożenia kary pieniężnej jest samo stwierdzenie faktu braku uwidocznienia informacji w zakresie ceny jednostkowej towaru. Nie ma tutaj znaczenia czy niedopełnienie tego obowiązku miało charakter intencjonalny czy też nie lub czy nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) strony postępowania. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Bez znaczenia jest także wyjaśnianie funkcjonowania narzędzi technicznych (tu: systemu wytwarzania oznaczeń towarów) w toku postępowania kontrolnego. Samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego – zgodnie z prawem – powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Tym samym, w opinii organu drugiej instancji, argumenty strony opisujące zasady działania systemu księgowo-magazynowego stosowanego w Markecie Budowlanym PSB Mrówka prowadzące do wyjaśnienia przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości nie mają znaczenia w przedmiotowej sprawie.

Decyzji Lubuskiego WIIH strona postępowania stawia następnie zarzut naruszenia art. 77 Kpa. W ocenie Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji w toku przeprowadzonej kontroli jednoznacznie stwierdził, że konsument nie był informowany o cenie jednostkowej artykułów chemii gospodarczej znajdujących się w ofercie handlowej, co stanowiło naruszenie obowiązujących przepisów, ponadto w sposób wyczerpujący zebrał i rozpatrzył materiał dowodowy i na podstawie całokształtu materiału dowodowego – stosownie do dyspozycji Kpa – wydał skarżoną decyzję. Sama strona postępowania nie zaprzecza temu faktowi, a jedynie kwestionuje wysokość nałożonej kary administracyjnej.

W odwołaniu przedsiębiorca zarzuca organowi pierwszej instancji całkowicie dowolne określenie wysokości kary pieniężnej oraz niewskazanie uzasadnienia jej wysokości w wydanej decyzji, jak również nieuwzględnienie istotnych z punktu widzenia strony postępowania okoliczności takich jak to, że kontrolowany Market Budowlanym PSB Mrówka jest nową placówką handlową, był po raz pierwszy kontrolowany przez Inspekcję Handlową, stwierdzone nieprawidłowości zostały wyeliminowane po ustaleniu przyczyny, ze strony klientów sklepu nie było nigdy skarg odnośnie niewłaściwego oznaczenia cenami, a uchybienia w ocenie strony miały drobny charakter i nie ma dowodów, że niepodanie ceny jednostkowej produktów wywołało u jakiegokolwiek klienta stan niewiedzy odnośnie ceny oferowanego towaru.

W opinii Prezesa UOKiK wskazane zarzuty nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. W uzasadnieniu skarżonej decyzji znalazło się odniesienie i ocena wszystkich wskazanych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług przesłanek mających wpływ na wysokość sankcji, tj. stopień naruszenia

obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Oceniając stopień naruszenia obowiązków przez przedsiębiorcę wskazano właściwie, że obowiązek dotyczący uwidocznienia cen jednostkowych towarów w miejscu sprzedaży detalicznej, polega na podaniu cen za jednostkę miary towaru na wywieszkach, którymi to opatruje się towary oferowane kupującym i tym samym umożliwia się konsumentom porównanie cen podobnych towarów różniących się zawartością netto. W niniejszej sprawie stwierdzono, że przedsiębiorca nie uwidoczniał cen jednostkowych w odniesieniu do wszystkich oferowanych przez siebie artykułów chemii gospodarczej. Wskazać przy tym należy, że strona postępowania nie zakwestionowała niezrealizowania przez siebie ww. obowiązków. Stwierdzone niewidocznienie cen jednostkowych dotyczyło znacznej części oferty handlowej przedsiębiorcy w placówce tj. ok 9,7 %, stanowiącej wszystkie wyroby określonej kategorii (tj. produkty chemii gospodarczej). Brak informacji o cenie jednostkowej pozbawiło konsumentów możliwości realizacji prawa do pełnej informacji o cenach towarów, a w szczególności możliwości porównania stosowanych przez stronę w swoim sklepie cen z cenami produktów tego samego rodzaju, oferowanych przez innych przedsiębiorców. Zauważyć należy, że ceny należą do podstawowych, istotnych elementów decydujących o wyborze towaru, przez co powyższe działanie przedsiębiorcy pozbawiło konsumentów możliwości rozważenia przedstawionej oferty i podjęcia świadomej decyzji dotyczącej zawarcia umowy z kontrahentem, a przez to ograniczyło swobodę zawierania umów.

Ponadto, w opinii organu drugiej instancji, Lubuski WIIH właściwie ocenił dotychczasową działalność przedsiębiorcy. Uwzględniając okoliczność, iż jest to pierwsze naruszenie przez stronę przepisów ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług. Ponadto wziął pod uwagę, że przedsiębiorca Tomasz Leśniak, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.P. „LE-GUM” Tomasz Leśniak w Skwierzynie funkcjonuje na rynku od dłuższego czasu (jak sama strona wskazuje prowadzi działalność gospodarczą od 4 września 1989 r.), nie uznając tego jednak za okoliczność zmniejszającą wysokość kary. Należy w tym miejscu podkreślić, że nie ma znaczenia jaki rodzaj działalności przedsiębiorca do tej pory prowadził, gdyż jest on zobowiązany do znajomości obowiązujących uregulowań prawnych i prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z nimi.

W opinii Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji prawidłowo zastosował także przy wymierzaniu kary trzeci czynnik wskazany w art. 6 ust. 3 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy. W tym celu Lubuski WIIH zwrócił się do przedsiębiorcy o wyliczenie i przesłanie informacji o wielkości obrotów i przychodu. Z informacji przekazanych przez stronę za okres od stycznia do września 2015 r., wynika, że przedsiębiorca należy do kategorii „małych przedsiębiorców”, o jakich mowa w ustawie o sdg.

Prezes UOKiK wskazuje, że celem ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług jest ochrona konsumenta oraz zdrowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny, w tym ceny jednostkowej służy właściwemu poinformowaniu nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Organ pierwszej instancji zauważa w tym miejscu, że skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wskazać przy tym należy, że dostosowanie się do ustawowych obowiązków, jak również brak skarg ze strony konsumentów – na co zwraca uwagę strona niniejszego postępowania w odwołaniu – nie wpływa na zmniejszenie zakresu tej odpowiedzialności, ani na jej zakres, jak również na wysokość nakładanej kary pieniężnej.

Biorąc więc pod uwagę ww. kryteria, ustalenia kontroli oraz uwzględniając fakt, że górna granica wymiaru kary w przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o cenach towarów i usług, wynosi 20 000 zł, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że w niniejszej sprawie uzasadnione jest nałożenie na przedsiębiorcę na podstawie przepisu art. 6 ust. 1 ww. ustawy kary pieniężnej w wysokości 2 000 zł (słownie: dwóch tysięcy złotych).

Ponadto przedsiębiorca Tomasz Leśniak, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.P. „LE-GUM” Tomasz Leśniak, ul. Poznańska 5 w Skwierzynie zarzuca Lubuskiemu WIIH, że skupił się na zastosowaniu represji administracyjnej z pominięciem roli edukacyjnej.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o IH”, Inspekcja Handlowa jest wyspecjalizowanym organem kontroli powołanym do ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa. Do jej zadań należy zatem prowadzenie czynności, których celem jest egzekwowanie prawa od podmiotów zobowiązanych do jego przestrzegania, w szczególności wobec przedsiębiorców w trybie kontroli legalności i rzetelności prowadzenia działalności gospodarczej oraz kontrola produktów znajdujących się w obrocie, w tym w zakresie oznakowania (art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy). Rolę edukacyjną Inspekcja Handlowa prowadzi natomiast na rzecz konsumentów (art. 3 ust. 1 pkt 5 tamże).

W odwołaniu strona postępowania zwraca także uwagę na stosowaną w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kwestię proporcjonalności kary i zarzuca organowi pierwszej instancji niezastosowanie testu proporcjonalności.

W opinii Prezesa UOKiK zarzut ten całkowicie nie znajduje uzasadnienia. Zasada proporcjonalności ma charakter niedookreślony i postulatywny, nie jest wyrażana *expressis verbis* w tekstach normatywnych. Jest ona jednym z elementów składowych zasad państwa prawnego. Została ona wskazana w artykule 5 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U.L.

2004.90.864/1), zwanego dalej: „Traktatem”. Zgodnie z zasadą proporcjonalności zakres i forma działania Unii Europejskiej nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów Traktatu, a instytucje Unii Europejskiej stosują zasadę proporcjonalności zgodnie z Protokołem w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności (art. 5 ust. 4 Traktatu). Tak więc zasada proporcjonalności jest ogólną zasadą prawa unijnego i zgodnie z nią unijne przepisy prawne nie mogą wykraczać ponad to co jest odpowiednie i niezbędne do zrealizowania uzasadnionych celów, jakim mają służyć. Wskazane przez stronę postępowania testy proporcjonalności stosowane są do badania proporcjonalności w przedstawionym wyżej rozumieniu, a tym samym nie mają zastosowania przy określaniu wysokości kary administracyjnej przez Inspekcję Handlową. Zasada proporcjonalności została natomiast uwzględniona przy konstruowaniu przepisów określających obowiązki przedsiębiorców w zakresie oznaczania towarów ceną, w tym również ujęto ją w treści art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, który umożliwia zastosowanie kary pieniężnej do określonej wysokości, jednak o zróżnicowanej wysokości uzależnionej od stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy, a także wielkości jego obrotów i przychodu. Jak wykazano wyżej, w ocenie organu drugiej instancji, Lubuski WIIH prawidłowo ocenił i zastosował przesłanki wynikające z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług i nałożył na przedsiębiorcę na podstawie przepisu art. 6 ust. 1 ww. ustawy karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwóch tysięcy złotych) – adekwatną i proporcjonalną do stwierdzonego stanu faktycznego.

Odnosząc się do podnoszonego przez stronę postępowania naruszenia art. 8 Kpa przez Lubuski WIIH w wydanej decyzji, Prezes UOKiK uważa ten zarzut za bezzasadny. Jak zaznaczono powyżej organ pierwszej instancji wydając przedmiotową decyzję działał na podstawie i w granicach obowiązującej normy prawnej, dokonał właściwego ustalenia jej znaczenia i subsumpcji faktów. Tym samym, w opinii Prezesa UOKiK, w toku postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej na przedsiębiorcę Tomasza Leśniaka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P. „LE-GUM” Tomasz Leśniak w Skwierzynie, nie doszło do osłabienia zaufania do działalności organu pierwszej instancji. Stąd też, zdaniem Prezesa UOKiK, brak jest podstaw do twierdzenia, że przy jej wydaniu naruszono zasadę wyrażoną w art. 8 Kpa.

Strona postępowania wskazuje, że organ pierwszej instancji powinien ograniczyć się do zastosowania wobec niej kary możliwie najniższej. W ocenie Prezesa UOKiK, zważywszy w szczególności na zakres naruszenia dotyczącego ok. 9.7% całego asortymentu produktów oferowanego przez przedsiębiorcę (tj. wyrobów chemii gospodarczej) oraz wysokość osiągniętego obrotu, Lubuski WIIH prawidłowo ustalił wysokość kary na poziomie 2 000 zł – adekwatnym, po uwzględnieniu wszystkich ustawowych przesłanek wskazanych w ustawie o informowaniu o cenach towarów i usług oraz maksymalnego wymiaru sankcji stanowiącego 20 000 zł.

Podsumowując, na podstawie zebranego materiału dowodowego, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że podjęta przez Lubuskiego WIIH decyzja była prawidłowa. W konsekwencji, organ pierwszej instancji miał podstawy do wydania decyzji administracyjnej, na mocy której nałożył na przedsiębiorcę Tomasza Leśniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P. „LE-GUM” Tomasz Leśniak w Skwierzynie karę pieniężną w wysokości 2 000 zł (słownie: dwóch tysięcy zł) za niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 w związku z art. 25 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, w związku z naruszeniem § 3 ust. 1 i § 8 rozporządzenia Ministra Finansów, tj. z uwagi na to, że na wywieszce lub w innej formie dostępnej dla kupującego nie uwidoczniono cen jednostkowych, w sposób określony w § 3 ust. 1 i § 8 ww. rozporządzenia.

Tym samym, decyzja Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji w Gorzowie Wlkp. nr BN.8361.290.2014.JK z dnia 11 grudnia 2015 r., powinna pozostać w obrocie prawnym.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 § 1, 53 § 1 oraz 54 §1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. Nr 270) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej

Dariusz Łomowski